

Szerkesztőség:

Bérmontetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk. Kiadóhivatal: Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában). Hirdetések díjazás szerinti. Egyes szám 5 kr., ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen határ és ünnepek után is. Előfizetési árak: Helyben háshoz fordva. Egész évre 12 frt, Fél évre 7 frt, Negyed évre 4 frt, Egy óra 1 frt. Vidékre postán küldve: Egész évre 14 frt - kr., Fél évre 7 frt - kr., Negyed évre 4 frt 50 kr., Egy óra 1 frt 20 kr. Hirdetések helyben árutunk. Százalékok nem adunk.

Az új királyi nász.

Berlin, szeptember 4. Hogy fiatal császárnak északi utja nem volt céltalan, azt mindenki tudta, a ki II. Vilmos éles esztét s markans akaratát némileg ismeri. Az utazás hasznos esakelvény volt s már ma mutatkozna reménydus virágai s bimbói, sőt zsenge gyümölcse is. Vaknak kellene lennie annak, ki ama nagy interdinasztikus jelentőséget, nemzetközi hordert látni nem akarna, mely a görög királyi házának a német császárral való összeköttetésében, a spártai hercegnék, a görög trónörökösnek II. Vilmos császár testvérével való eljegyzésében van. Schleswigi Krisztián unokája az, ki Hohenzollern I. Vilmos unokáját arájul választotta; a schleswig-holsteini vörasztatta csatasíkokra a megbocsátás és feledés megszentelt fátyola borítottatik, a győz és a legyőzött fél hőseinek sirjain myrthus és narancsvirág nyílik, il-latozó ékecsége egy császárlánynak, ki élte boldogságát egy királyi keblén akarja fellelni. A nászharang, mely spártai Konstantin menyegzőjére szól, az utolsó harangos az a német dán duzsogás és daczolás temetésére, a Német-birodalom és Dánia közt a csatabárd végleg sörbe tétetett s behantolott. A görög trónörökös a zsanatolatt. Midőn Vilmos császár ilyen férjet választott nővérének, felette értékes kezességét adott a világbékeknek és Konstantinnak eljegyzvén Zsófiát, valóban minden tekintetben szilárdságot egyesített bölcsességgel. A császárnak második négye az, kinek részére megcsinálta az utat az oltárhoz; első huga, a mennyasszony Zsófiánál négy évvel idősebb Viktoria hercegnő, völégényére várni kénytelen. Nem mintha a császár kevésbé szeretné őt, mint ifjabb hűgát; ő egyenlő benső, bár sajálatan gyöngödséggel szereti anyját s valamennyi testvé-

rét. De Viktoria hercegnő Battenberg Sándort választotta eszményképül s ez a házasság jelenleg még mindig lehetetlen. De éppen nem mondták le róla s a császár távol áll attól, hogy nővére szívéből e hü szerelmet kitepje; sőt inkább az új rokoni kötelékben, mely nővérének a görög trónörökösleendő házassága által házát a császárral összeköti, sikert ígérő eszközt lát arra, hogy III. Sándornak szelid érzelmek iránt tulajdonképpen igen fogékony szívét kiengesztelni megkísérelje unokaöccsével, hogy lehetővé tegye Battenberg Sándornak befogadását a császár szívébe. Ha a császár a bécsi udvart meglátogatja s az osztrák alpesekbe vadászni megy, ez időszertint otthonukban felfogja keresni a welf-családot, ha t. i. Cumberland csak némi előzékenységet fog is mutatni, és ki fog békülni velük. Amint mindebből látható, a zsenge gyümölcs, melyet a fiatal császár északi utján érlett, nem kicsinylendő becüs s oly virágok és bimbók veszik körül, melyek a legpompásabb békegyümölcsök egész bőség-szaruját helyezik kilátásba a jövőre. Erélyesen s emellett engedékenyen, erősen és okosan lép fel az ifjú császár; s a mit szemei előtt tart s a mire összesz rakodói képességeivel törekszik, az a világbéke fenntartása oly értelemben, a milyenben azt mint szent misztériót és hagyományt nagyatyjától, rajongva tisztelt eszményétől átvette. Es sikerülni fog neki. Láthatólag követi nyomdokait a szerencse, a vérnöküli siker. Egy berlini magyar.

Tízta Kálmán kormányelnök a jövő héten, Ostendeből való visszatérében, — mint lepunknak B e s b ö l i s ö r g ö n y i k , — több napot fog az osztrák fővárosban tölteni. A közoktatásiügyi tárcza jelöltjeiről a következő azazirálók sorokát hozza a Pesti Hirlap: „Mindjárt Trefort halála után nem egy bizalmas magánlevél ment Ostendébe, a melyben az volt a post skriptum: „Hát az új miniszter ki lesz.” Tízta a egy ilyen levele, hir szerint azt felelte odavetve: „Még nem határoztam. Hadd legyen egy ideig a közvélemény a gazda.”

Aha! Tehát a közvélemény! Igazán ilyenkor ő a gazda. Tehet, javasolhat, kombinálhat. Megunt minisztereket menesztelhet, kedvenoz, derék emberéit nagy állásokba rakhatja be. Senki bele nem szólhat, hogy „nem így lesz!” Ő a korlátlan ur ilyenkor.

S használja is ezt az uraságot. Hozza tel Zágárból belügyminiszteri székbe Héderváry Khuent s küldi horvát bánnak a jó öreg Bedekovicot. Házassági a király kisasszonyt a gyónolói. Háza a Zichy Jenőt, egyszóval folytonos munkában van.

Hát már most lássuk, kiket akar az „ideiglenes gazda” a közoktatásiügyi bársony székbe ültetni?

Gróf Csáky Albin. Ez az első gondola.

Egy kombináció csak egy napig tart. Mert a közvélemény lázas sietéssel emel fel s vet el neveket.

Gróf Csáky Albin már is főpohárnok. Előkelő megjelenése, finom arca és modora van. Ez imponálni fog a primásnak.

A második nap: a gróf Szapáry Gézáé. A volt fumei kormányzó már kipi-henhette magát. Aztan egy Szapárynak mindig lenni kellene a kormányban.

A harmadik nap gróf Zichy Agosté. Egy gróf, a ki már Chinában is volt. Ő lesz. Neki kell lennie.

A negyedik nap a gróf Zichy Józsefé. Annak a szép szöke szakála csak nem akar kimenni a publikum eszéből.

Az ötödik nap: a gróf Károlyi Tiboré. Tízta, a ki folyton olvasza azazalt a lapokat Ostendében, türelmetlenül várja, mikor veti már fel a közvélemény az igazit nevet.

De az utolsó kombinációnál egyszerre makedul megáll a hirharang s hasábjain mint a Ringelspielen egyre csak az a nevek keringnek: gróf Szapáry Géza, gróf Zichy Agost, gróf Zichy József, gróf Károlyi Tibor, gróf Csáky Albin. Hol az egyik van elől, hol a másik van hátul.

Hogy ki lesz ezekből az új kultuszminiszter, majd kitalál a királyi kéziratból.

De ezzel egyidejűleg helyén lenne egy másik királyi kézirat is a következő tartalommal: „Magyar miniszterelnök előterjesztése a magyar közvéleménynek a gróf Zichy József elnököt megválasztásáról. Kelt: Pest, 1888. szept. 7.”

Egyelőre hát várjuk e kéziratot s mert mi is egy huron akarunk pendülni a közvélemény ó m e l t ó s á g á v a l , nem bocsátunk semmi további találgatásokba, minthogy a gróf nevek teljesen elfogytak, a b á r ó k r a pedig restelünk leszállani.

Zichy Antalt is említette volt valaki. De arról kitalál, hogy nem gróf és rögtön elhallgattak vele.

Berzeviczyt pedig nem is említette senki. Pedig ha arról most az stíne ki, hogy gróf, rögtön neki lenne a legfőbb chancea, mert már hosszú idő óta ő vezeti a miniszteriumot közmelegedése.

De hát nem gróf? A T a n á r k y jelöltségéről a „P. H. nem tud semmit.

Vilmos császár Bécsben. Miut a „Pester Correspondenz”-nek jelentik B e s b ö l , ott már előkészületeket tesznek a német császár fogadására, kinek ottléte alkalmából ki akarják fejteni az egész földön nem található azon teljes fényt, mely császári és királyi udvarunk nagy ünnepeiségeit körülragyogni szokta. A magyarországi méltóságokat és főnemességet megillető fényes szerepről is gondoskodva van.

Megyei közügyek.

Arad szept. 5.

A szeptemberi közgyűlés sorrendje.

Az Aradvármegye törvényhatósági bizottsága Aradon 1888. évi szeptember hó 4-én tartandó rendes közgyűlésén tárgyalandó ügydaraboknak a sorrendje a következő:

1. Alispáni évnegyedes jelentés.

2. A számonkérőszék eljárásáról szóló jegyzőkönyv.

3. A vármegye 1889. évi házi pénztári költségvetési előirányzata.

4. A vármegye 1889. évi utántartási költségvetési előirányzata és közmunka felosztása.

5. A folyó évi szűreti határidők megállapítása.

6. A földművelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter intézvénye, melylyel Bourqui M. H.-nak Fiumébe, tiszteletbeli török alkonsulná történt kinevezését tudatja.

7. A m. kir. belügyminiszter intézvénye, melylyel a tett terjesztése folytán tudatja, hogy a gyámeltak, és gondnokoltak épületeinek tűzár elleni biztosítása körül a vármegyében fenálló gyakorlat fenntartása ellen nincsen észrevétel.

Ezzel kapcsolatban, kijelölése azon intézet vagy intézeteknek melyeknél a biztosítás eszükséges.

8. A vármegye főispánjának átirata, melylyel a tett terjesztése folytán tudatja, hogy a gyámeltak, és gondnokoltak épületeinek tűzár elleni biztosítása körül a vármegyében fenálló gyakorlat fenntartása ellen nincsen észrevétel.

9. A nagyhalmgyi járási irnoki állásra pedig Ráoz Mártont nevezte ki.

10. A vármegye főispánjának átirata, melylyel tudatja, hogy Kosztolányi Lajos iktató bontegése folytán iktatóvá báró Fechtig Ar-

mánd árvaszéki irattárnokot osztotta be, irattárnokká pedig Ráoz Ferencz irnokot helyettesítette.

11. A vármegye főispánjának átirata, melylyel tudatja, hogy r. Peremi Dezső közoktatási másod orvos azon állásáról lemondott, s hogy helyébe közoktatási másod orvosrá, Dr. Lövinger Miksa orvosotudort nevezte ki.

12. A vármegye főispánjának átirata, melylyel tudatja, hogy Kosztolányi Lajos iktató elhalálozásra a báró Fechtig Artmánd árvaszéki irattárnok, s illette a legutóbbi beosztás szerint közoktatási iktató Ramondása folytán árvaszéki irattárnokká Ráoz Ferencz eddigi irnokot, közoktatási iktatóvá Hanacsak Béla törvényszéki díjokot, s irnokká Deosov Miklós megyei díjokot ki-nevezte ki.

13. Pozsony város közönségének átirata, melylyel a közoktatási bíróságok behozatala iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirát megküldi.

14. Az igazoló választmány jelentése, melylyel a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1889. évre megállapított névjegyzékét bemutatja.

15. Intézkedés, a választott bizottsági tagok létszámában történt időközi pótlások betöltése iránt.

16. A közoktatási bizottság átirata, melylyel a közoktatási ágának állapotáról szóló 1888-iki 1-80 féléves jelentését bemutatja.

17. Az állandó választmány jelentése, melylyel több község 1887. é. számadásait határozati ajánlatok kíséretében bemutatja.

18. A vármegye alispánjának jelentése, a tisztviselőnyugdíjalpól ellátott kegydíjsok jövő 1889 évi kegydíjainak utalványozása iránt.

19. A vármegye alispánjának jelentése, a marha- és lovévek kiszolgáltatásának, a mezey levéltár helyett a kir. adóhivatalkok kezébe által visszabocsátása, s illette a kezelési rendszer ezen értelemben való megváltoztatásának kieszüksége iránt.

20. A vármegye alispánjának jelentése, a talpasi Kőröshid vámbaszonberéből, a jegyzés által megrongált ezen hid helyreállítása idejéig történt forgalom-szünetelés idejére eső részletek elengedése iránt.

21. A vármegye alispánjának jelentése, melylyel Berzova községnek, a Seidner Bernatt ottani lakos által építendő gazdasági-lavasznak, a utasokan és a közlegelőn való elhelyeztetése tárgyában hozott határozatát bemutatja, s az arad-újvári utnak, ugyanezen vasut által való átvezetését megengedtetni javasolja.

22. A megyei árvaszék jelentése a Padurán Gilgor mendorlakt.

23. Strengár György simándi, és

24. Timpián György kuvini lakosok ellen felezőg behajthatlan gyámpénztári követelek leirátása iránt.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája. (Szeptember 7.)

Az aradi tornaünnepre.

Fel, nem! Fel a nagy munkára! már rég elérkezett. Ameti kor ragálva. Lepett meg minden nemzetet; Hazaüdv fel bölcsen és sietve. Áldásos oltányagát: Jövő — új, boldog évek care, Híd — csak így várhat ma rád. Ne tarak, fényes ünnepegek. Csak a szemét képrizetők. Szépség, hazug mácsérzet. Ne fűdje a vizsát valót: Dőljön a Régi Magyarország Hát-báránya romba csak, S apró fel új dicőszegőbrát, Emelje az égig magadat! Buzgó eszelelés, szent hevülés. Lesz majd egyetlen éltetőid. Nézd, nézd: az új aradi gyűlés. Nem ismer más ezelt ez előtt! Legolyta: „ny. fejedelmi”. Szerény, de ah magasztos ez: Segíti ezt ígét belni: „Magyarhon ne volt még, de lesz!” Igen! újjászületésünk. Utját világosítja be. Vezérlő fényével az ünnepe. Az erőknek ez ünnepe. Erő, az első nagy feltétel. Mi nélkül övez nemzetünk: Megküzdeni bár, mely ellenével. Erő, erő kell csak nekünk. Légy üdvöz, hős apa, utóda. De! magyar tornász, Mely beláttad, hogy a csallók. Fesz célná, mi áll fellebb! Mely bölcsen mérlelőn erőt. Nem nyeresz, de öntudatos. A télenül töprekedőket. Példával vonzod jóra most! Légy üdvöz — és eszeser áldott. A nyugtalan nagy példakéret!

Oh lelkesítsd fel az országot — Nem nyerhetsz méltóbb pályabérét! Test által nyilvánulni a lélek: Testi erőd is — lelked. Oh lobbantad fél a magyar népet, Hogy majd példára biztos lépkek Vezessék boldogság s tökély felé! Kereszty István.

Kelemen László hagyatékából.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája — Nehány héttel ezelőtt hallottuk Simon Jenő barátommal, hogy Kelemen László könyvtárából és irományából vannak még maradványok a gyoroki rokonoknál. Kelemen Lászlónak szintén László nevű fia, ki, mint az ezuttal megtalált keresztlevél bizonyítja, 1805-ben júnár 30-án Bácskévén Pestmegyében született; 1828-ban került Gyorokra Makoról, hol hat évig tanítóskodott. A keresztlevélre alól a következők vannak írva: „Elhunyt Gyorokon Julius 10-kén 1849. mint gyoroki tanító, árvák gyámnoka és nemzetőri százados; letétett Hasztreiter Antal sirboltjába a Gyoroki temetőbe.” — Nála maradtak apja könyvei és írásai, de elosztatván a testvérek közt, jórészt elkallódhattak. Egy érdekes darabot találunk Kelemen György bírónál. Érdekes azért, mert Kelemen László saját kézírása, s ha minden valószínűség szerint fordított darab is, nagy érdeket kelt beosztásának jelenetébenél és nyelvezeténél fogva. A darab teljes czime:

Zaide Egy Aradon az ő Valóságos Szép... vagyis A Szerelmesek Próbája, Vig JátékHárom Fel-Vonásokban. Készítette a Nemzeti Játész Szini-Társaságnak Tagja Kelemen László, 1793. Eszt. A oszilapon kívül a censor előadási engedélye van rávezetve következőleg:

Delatis delendis et correctis corrigendis productio admittitur. Sig. 3a. Aprilis. 1800. — Jacobus de Miller, Act. Comp. Theath. nationalis Censor Reg. — Vagyis a törökcs kihagyásával és a javítottak javításával az előadás megengedtetik.

A második lap közli a vigjáték szemlélyeit, még pedig mindenütt elől téve annak nevet, kinek a szerep kiosztatott. Közöljük az eredeti szerint:

L á n g. — Szolimán, Damaskusnak vice-irályja.

T a h y. — Alfaran, a Városnak kormányozója.

P a p p. — Mahmut, Kadi vagy Fő-Bíró.

V á r a d y. — Meudesz Effendi, Törvény-tudós.

V a r s á n y i. — Bazertsány, egy kereskedő.

R e h á k n é. — Zaide, ennek felesége.

(Olvashatlan) — Fátíme, ennek Rabszolgálója.

P a t a k y. — Ekhim Bassa, városi Orvos.

R ó z s a. — Tyajab, Kadi Titoknokja.

K e l e m e. — Ali, a Kereskedőnek Rabszolgálója.

M a t t o n. — Affar, egy Görög Kalmár.

E r n y i. — Nerán, Meudesz Rabszolgálója.

B a g o l y i. — Egy Török Pászty. — Gyömöréskü, Harcoszados.

Több Udvari Férjjiak a Hertségi Palotában. Rab-szolgák és Szolgák: Janitsárok, a Királynak Test-őrői. Uvári Asszonyok, és Nép. Török Suhantz.

A dolog történetik D a m a s k u s b a n . A darab meséje azon fordul meg, hogy Zaide, egy beteges és lakrevent kereske-

dőnek csodaszép neje, a városban szertejár térje adóssainál, hogy egy kis pénzt szerezzen össze, s e közben a hol csak megfordul mindenütt csábításoknak van kitéve a kisértesek hajótörést szenvednek hűségén, s végre is az erkölcs diadalmaskodik.

A felvett témánál fogva természetesen, hogy kényes helyzetek fordulnak elő, s ezeknek megteletők a használt kifejezések is. Ezekből azonban a királyi censor panája sokat törölt, s itt ott maga írt oda kevésbé kértelmu mondásokat. A törlek azonban jórészt elolvashatók.

Alfon itt példánul egy jelenet, mikor Zaide a Kádinál keres igazságot, de a Kadi is megbódul a szép asszony látásán:

K á d i. Nos, ne gondolkodj, kövess engem a házamban beszélj! (a s z o b a j a felé szelebb húzza.) Zaide áll! Segilly! De hová akarsz menni?

K á d i. Majd megmondom (Az a j t e m e g n y i t t a , é s a k u l s o t b e n n e h a d j a t u n , hogy az én igazságommal meg fog elégedni. Menny-bé gyermekem!)

Ebből a jelenetből az elgódó censor törölte a Kádinak azt a biztatását, hogy Zaide meg lesz elégedve az ő igazságával, s csak ennyit hagyott meg: Menny-bé gyermekem! Ugyan csak lenne a dolga a szegény censornak a mai sziművekkel, ha minden ezélast törölni akarna.

Törölt aztán Miller Jakab ur egész jelenetet is, nevezetesen azt, mikor Zaide a város kormányzójánál Alfarannál csakugy járt, mint a Kádinál. A törölt jelenet a következő:

A l f a r a n . Hallgass meg engemet Szép Asszony! lásd, miként nap gyönyörűséggel telve emelkedik az ő tündöklő fényességében, hogy a hűs és hosszúsó után a földnek terméseit, gyümölcseit megmelegítse, egy emeli fel szivemet is, az én erántad égő szeretetem.

Z a i d e . Hogyan Uram! Te még ősz létedre sem teledkezel el a szeretetből?

A l f a r a n . Való ugyan, de én nem arrol gondolokdani sem kell. De az elbeteletlen, midőn én tégedet megcséméltetlek,

Z a i d e . En nem álhatok kériszre! En sokkal inkább szeretem az én Férjemet, mintsem arról gondolokdani tudnék is, hogy őtet el-hadjam.

A l f a r a n . Ő én azt nem akarom; te az ővé lélsz, és nálla is maradsz; de egy valásitke Jélt a te erántam való szeretetednek . . .

Z a i d e . Legkissebbet sem. Uram! ereszt engemet! (e l a k r m e n n i.)

A l f a r a n . (F e l k é l i.) Egy tapodtat sem mégy; ha kéresem megvred, hát erőszakhoz fogok.

Az évszák azonban nem sikerült, s Zaide végre panaszaival az akirályhoz került, a ki fiatal ember. Itt még egyszer ismétlődik az elbuvölési jelenet, de az alkirály bölcs és igazságos ember lévén, a mint az már egy uralkodóhoz illik, magába tér, s Zaide csábító megbüntetvén, gazdag ajándékkal bocsátja utnak férjével együtt Kairóba. Az erkölcs diadalának ünnepe is a törölt jelenetekben foglaltatik, s ezekből bezzeg nem törölt az öreg censor semmit.

Ilyen darabokkal kellett akkor a közönséget mulattatni a német színjátekok átültetésével, csak hogy némileg is Versenyre kelhesenek a magyar városokat is elözölő német színekkel. Csak ma méltatlank igazán az uttörök érdemeit, a kik maguk irtak, fordítottak és játszottak az anyajutalom reménye nélkül, csupán hazafelkészedésből.

A nemzeti színház most egy mondaszám alkalmából írta Paulay édes, hogy a magyar sziművészet és drámatudalom kezdete nálunk nem jelen egy elözetesen fejlődött lyrai es epikai tudalom legmagasabb fokát mint más nemzeteknél. Hirtelen, példányos átmenet, hagyományok nélkül támadt. Nem a költészetért és művészetért való rejongás hozta létre, hanem a feltáradt nemzeti érzés, a magyar nyelv művelésének eszükséges, a magyar nemzetiség jogos uralkodó fellángoló érzete. Első színterünket, Kelemen László és társait — írja tovább Paulay — nem a művészi, hanem a nem-

25. A megyei árvaszék jelentése, a megyei gyámpénztárnak Sztanovits Áthanász elleni peréről származó költségeknek a tartalékalapból való utalványozása iránt.

26. A megyei árvaszék jelentése, a gyámpénztár tulajdonát képező Must Ferencz-féle ingatlanjogviselési tárgyában.

27. Főszolgabírói jelentések, melyekkel Dand, 28. Drauz, 29. Agrus, 30. Pankota, 31. Dand, 32. Konop és 33. Orlka községeknek, behajthatlan közkövetelések leírására iránti határozatai bemutatottak.

34. A nagyhalmagyai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Juonad községnek Onu Miklós ügyvédrel, az urbíri per-viselet járó díjazása iránt kötött szerződést bemutatja.

35. Az aradi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel dr. Institóris István járási orvosnak a közegészségi körbe nem csapóított községekben végzett körorvosi beemlék díjazása iránti kérvényét betervezteti.

36. Az eleki járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Almás-Kamarás községnek a körorvos részéről megajánlott előfogatitárlány felezése tárgyában hozott határozatát bemutatja.

37. Az eleki járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Nagy Pél községnek egy úr-sházahely eladás tárgyában hozott határozatát betervezteti.

38. A kisenjői járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Krieger Sándor és társai szepárdi lakosoknak az ottani szülészeti választás ellen emelt felebbesztését bemutatja.

39. Az eleki járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Gyulavarsánd községnek, a gróf Almásy Kálmán által a község szegényjei javára tett 1000 ft alaptörvény kezelésének átvétele tárgyában hozott határozatát betervezteti.

40. A pécskai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel M. Pécska községnek a haszonbérbe adott köz-égi földek felmérése folytán felderült területek különböztetnek megfelelő beérlelés tárgyában hozott határozatát bemutatja.

Aradon, 1888. évi augusztus hó 30. Szathmáry Gyula, főjegyző.

Külföld.

Floquet beszéde. Floquet francia miniszterelnöknek, a déli vidékeken tett utazása alkalmával tartott beszédeivel telve a lapok annak dacára, hogy a miniszterelnök, elutasítva azt, mondta, hogy „sem a mutogatás, sem a beszéd kedve ért” nem utazik. Hyérosben, a hová Floquet augusztus 31-én érkezett, a tisztelére adott lakoma alkalmával, a többi között ezeket mondta: „Közönség a szívélyes fogadtatást, amelyben részesítettek. Kiválólag békés szándékkal jöttem ide, hogy jelen legyen a tengerészeti hadgyakorlatok és a tengerészek irányában, a kik azt képezik, a francia köztársaság kormányának köszönését kifejezem. Az állam, mely tudja, hogy mindenki tisztelére jogot tarthat, mert mindenkit erre kényszeríthet, természetesen fogva békés. A mi országunk avál inkább az, meri közönséges, és az igazi köztársaságiak mindezekelőtt arra törekednek, hogy az egész világot az egyet értést, a testvériséget, a munkát és a kereskedelmet terjesszék. A köztársaság nemcsak a küllelenségektől nem fél, ha ilye-

nek vannak. — de a belső ellenségektől sem fél, sem a nyílt reakciótól, sem a bi-tóló kísérletektől. Nincs szüksége sem ki-vételes intézkedésekre, sem szigorubb tör-vényhozárra. A kormány, melyet képviseli szerezsem van, hi marad multjához és igéreteihez. Azon véleményben van, — és ezt nyíltan kimondom, — hogy csak azon kormányok vehetők komolyaknak, a melyek elveiket alkalmazzák; hogy az erőt éreztessék, nem szükséges a-t kivételes rend-szabályokkal nyilvánítani. Elég a köztársasági törvényt érvényesíteni és annak minél nagyobb elterjedést biztosítani.” — Ugyan-e felett variálta Floquet Toulou-ban, a tisztelére rendezett ünnepélyen. Ottani beszédét így fejezte be: „Végül ne-bány szót akarok mondani, melyek itt mind-nyájunkat egyesíteni fognak. Önök a törvé-nyes békét köztársaságunk birkák; ne enred-jék, hogy azt valaki megkértsen, sem a monarchikus restauráció nyilvános igényei-vel, sem a diktatura álcázott csínyveivel. Önök erősek; legyenek igazságosak és tü-relmesek is: önök tüszek, mint a mi vidé-klünk felett ragyozó nap; legyenek testvé-riesek és béknélkények, hogy a köztársasá-got megvédjék; legyenek bizalommal a kormány iránt, mely szinte és előhaladó. En szemtanuja voltam a mult nagy szere-nesétlenségének, a despotizmus elleni har-coknak; ifjúságot a császári kiúzó uralom alatt töltöttem el és hazám előtt megésküd-tem arra, hogy dolgozni fogok és annak köztársasági törvényeket adok; meggyál-sótnak tartanám nevemet, hogy ha nem volnék hi szávaimhoz. Melyik kormány mondhatja azt, hogy nem követett el hibát, melyik teheti azt mindig, a mit akar és a mit barátai akarnak! Legyenek elnökök irántunk, — mert eszközök, — hogy ö-nöknek, hogy őszinte-ségünk utógondolat né-lkili mi a szabad, előha-ladó köztársaságot akar-juk, — akarjuk továbbá az igazságot a világon és akarjuk a haza nagy-ságát!” (Hosszas tetzés.)

Gladstone ismét csak hullat magá-ról. Az öreg államférfi fiatalos hűvel boly-gatja újra az irlandi kérdést, melyről az északwalesi liberálisoknak tartott legutóbbi disszertációt. S hogy a whigpartvezér meny-nyire beledolgozta magát ebbe a kérdésbe, melyben az angol nemzet többsége épen nem akar vele egy uton járni, mutatja az is, hogy Gladstone még az általa gyűlölt Ausztriát is előbe teszi Angliának, mivel hogy a galicziai lengyelek szabadelvű auto-nomiát kaptak, holott ezt a török nem akar-ják Irlandnak megadni Ugy látszik azonban, hogy Gladstone a mint korábban nem volt tisztában Horvátországnak Magyar-oroszához való közojri helyzetével, úgy Galiczia „liberalis” autonómiajának mi-ben létét sem igen ismeri. De hát Észak-Walesben lehet így is beszélni. Nagy kérdés, vajjon a parnellisták kikkel Glad-stone magát azonosítja, beérnek-e Irland számára azaz közjojri állással, mely Ausz-triában Gácsországnak osztályrésztől jutott.

A párizsi merénnyel szembe a Bismarck lapja ismételtelen és oda nyilatkozik, hogy Garmier, még ha örül is, csak a szoviniztikus izgatások következtében lett az. A szel-lemi egyensúly megzavarása a nemzeti gyű-lölet ápolása következtében Franciaország-ban oly általánossá lett, hogy a fele-lősség az ily jelenségé kért az egész országot és lakos-ságát terheli. (?) Nevezett lap szerint Garmier merénnyel az izgató sajtó tansinak következménye; mint szelött Hödel, Nobiling, Blind, Kullmann merény-lete, itt is a főváu a sajtó izgatásának tu-lajdonítható, mely minden ellen, a mi né-

met, irányít a mi Franciaország felsőbb körében is tápot nyer. Az ily módon szit-tott gyűlölet könnyen politikai gyilkossággá fokozódik. Az közönyös, hogy Granier té-bolyodott-e, minthogy az az csak szoviniztikus izgatások által lehetett. Ily esetben, minő a Carnier-féle, nem annyira egyes egyének, mint az egész országot terheli a felelősség. — A péterhoffi találkozás után. A kra-koji „Czas” tudósítást közöl II. Vilmos nyilatkozatáról, melyet a peterhoffi találkozás után tett. A császár végszavai ezek: „Meg vagyok győződve, hogy Ferencz József szövetséges hűségében nem kételkedik, mindennek dacára levelet irtam neki, a melyben szímet adtam mind-arról a mi Peterhoffban történt, és teljesen biztos vagyok benne, hogy megnyugtattam, sőt azt hiszem, hogy eleve elnémetőttem azokat, kik öszinteségre nézve kétséget akarnának támasztani.

Legújabb posta.

Milán király inkognitóban. A „Zas-tava” azt írja, hogy Milán király augusztus 29-én a legnagyobb inkognitóban Belgrád-ban volt és már mánap Toblachba vissza-tért. A rákövetkező éjjel minisztertanács volt a válsai ügyben és 30-án Belgrádban már el volt terjedve a miniszterválság híre Ugyanez a lap írja, hogy Milán király ut-közben két úvidéki polgárral sokáig be-szélgetett. A királyt csak egy személy ki-sérte.

Vilmos császár bécsi és római utja. Öszhangzóan az eredeti jelentésekkel, megbízható információk alapján közölhet-jük, hogy Vilmos császár október hó első napjaiban — a megérkezés napja megérkezés napja — több napra Bécsbe és onnét Rómába utazik. A német császár Bécsben való tartózkodásának ideje alatt több nagy ünnepség lesz, így: disz-előadás az operában, estély az udvarnál és valóságilag a „Hous” hercege nagykö-vevél. Vajjon Vilmos császárt Bismarck berozog, vagy pedig Bismarck Herbert gróf-ja-e kísérni, még nincs végsőlegesen meg-állapítva. Ennek kapcsán felemlítjük a „Köln. Ztg.” után, hogy a császár szept. 30-án ott lesz Mainau, a hol Augustza császárné születés napját ünneplik. Öszszel Friedrichshafenbe megy, a württembergi királyi pár látogatására, majd Lindau át Münchenbe s innét egyenesen Bécsbe. Ok-tóber 22-én, hitese születés napján, a császár már Berlinben akar lenni.

ARADI KÖZLÖNY.

(Megjelen mindennap.)
Elofizetési feltételei.
Helyben házhoz hordva:
Egy évre 12 — kr
Fél évre 6 „ —
Negyed évre 3 „ —
Egy órára 1 „ —
Vidékre szétküldve:
Egy évre 14 frt — kr
Fél évre 7 „ —

Negyed évre 8 „ 50
Egy órára 1 „ 20
Felkérjük lapunk azon előfizetőit, kik-nek előfizetése augusztus végén lej-árt, hogy az előfizetést a le-ielőbb megtegyék, az í-veleskedjenek, nehogy a lap szét- küldésében fennakadás álljon be.
Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTÁR.
Szeptember 7. Péntek. Romai katolikus napjár: Sz. + felm. Protest. napjár: Sz. + felm. Göb-öz-orosz napjár: (szeptember 2.) Mamant. Nap-kel 5 óra 27 perczkor, nyugvók 6 óra 13 perczkor.
Szeptember 7. és 8. Kelemen ünnepély Aradon Casanádpalotán és Makón.
Szeptember 8. és 9. Országos tornaünnepély Aradon.
— „A Kölcsey könyvtár” kődben és Szombaton délután 3-4 és pénteken délelőtt 11-12 óra közt használatos.

HIREK.

Arad és vidéke.

— Az „Aradi Közlöny” szerkesztősége, lapunknak a Petöfi-utca 1. szám alatt lévő nyomda helyéig egy épületben van, balra a második emeleten.

— Az aradi ünnepélyek ma este veszik kezdetüket az ezen alkalomra megnyi-tott színházban a fővárosi mű-vészek disz-előadásával, mely kétségen felül rendkívüli élvezetet ígér. A Kelemen-ünnepély ez első aktusa-ról szóló szinlapot a rendes helyen közöl-jük. Az előadásra az összes jezyek elkel-tek és pedig felemelt árakon. A fővárosi művész vendégek a ma délutáni bud-pesti vonattal érkeznek Aradra.

Az aradi országos tornaünnepély.
Legújabb értesüléseink szerint az aradi orsz. tornaünnepélyen (szeptember 8- és 9-ikén) résztvevők:
Aradi tornaegyesület 20 taggal
Budapesti III. ker. torna- és vívó-erület 5 „
Budapesti tornaegylet 48 „
Marosvásárhelyi tornaegylet 1 „
Nagykanizsai tornaegylet 5 „
Nemzeti tornaegylet 54 „
Oravicai tornaegylet 3 „
Pozsonyi tornaegylet 1 „
Resztjai tornaegylet 8 „
Szabadkai tornaegyesület 11 „
Összesen: 156 vesznek részt
A disztornászatrész

1. Udvozlet: Hozzájárulást Sándor a Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége elnöke és Arad szab. kir. város helyettes polgármestere, Institutris Kálmán részéről.
2. Felvonalás: Négyes sorokból Lion-féle ellenvonulással jobbra és balra tizenhatos sorokból álló oszlopba.
3. Szabadgyakorlatok! Vezérlő Nagy Sándor.
4. Altalános szertornászás: Aradi tornaegylet nyújtón és kóláton. Előturnászok: Mészáros Lázár és Alexics György.

Itt időztünk, míg társainkat a zsinagó-gába be nem zárták és a katonaság el-nem vonult.
Beateledett. Mit tegyünk most? ez volt a kérdés.
Az est homályának védelme alatt elindultunk az utcákban és szállást kerestünk. Az épületeik falain falragaszok voltak megkúra figyelmünkét.
E falragaszokon arra figyelmeztettek a lakosok, hogy honvédeknek — főbe lövés-terbe alatt — szállást adni ne merészelje-nek. Aláírva: Haynau.
Szépen gygyunk. Ki az ottog ad nekünk most szállást?
Eközben észrevettünk egy kocsi-t. — Közlebb megyünk hozzá s felsmerték Remellay kocsiját. Legénye behajtott a gyepről, remélvén, hogy valahol megtalál-bennünket.
— Csak ha jts utánuuk csendesen — mondók a legénynek, — mi majd gyalog megyünk
Beértünk a színház-utczába, s nézelőd-ünk, hol kisérelhetünk meg szállást kérni. Egy háznál nyitott kaput láttunk; be-mertünk oda.
Egy izraelita polgártárs jött elénk, kérdvén, mit akarnak?
— Szállást kerestünk. — szözlünk mi.
— Ma időben szivesen adnék. — mondók a két nagy veszélyrel jár.
— Tudjuk. De mi a szállásért ezt a két lovas kocsi szivesen oda adnók.
— De traim! encem nagy haj érhet.
— Honvédeknek nem szabad szállást adni.
— Ne féljen! — feleltünk — maga-nyes embernek látszik. — Keritsen hely-ségünkön valahol polgári öltözetű egyen-ruhánkat levettjük, és senki sem gya tudni hogy honvédek voltunk.
— No hát, ha „Bezzák” a szobába mentünk.
Bemegyünk a kocsit a hávarra hajtá-tottuk, és szállásadónknak átadtuk.
Hasi gazdánk vacsoráról is gondosko-dott — Megvacsoráltunk, azután lele-küldtünk.
Reggel legerőse gondja volt, házi gas-tránk polgári öltözetű keríteni. Kerített is, és mi polgári ruhába felöltöztünk.
Azon törtük már most a fejünket, hogy utlevél nélküli miket mebuszunk ki Aradról? Tudakoztunk mindenféle, de csak azon

Budapesti (budai) tornaegylet korlátón, bakon és lovon. Előturnászok: Bély Mihály, Maurer Rezső és Jenny Antal.
Nemzeti tornaegylet korlátón, lovon, rohamdeszkán. Előturnászok: Kampis Lajos, Maurer János, Bokelberg Ede.
Resztjai tornaegyesület nyújtón. Elő-turnász: Müller Dávid.
Szabadkai tornaegyesület: korlátón.
5. Verseny tornászás, magas ugrás, súlydobás távolra és kólát kapcsolatosan. Verseny bíráló bizottság elnöke: Fábrián László, Arad megye és város főispánja; a bizottság tagjai: Jenny Antal a „Budapesti (budai) Tornaegylet” elnöke, Kun Gyula főtanácsos, a „Nemzeti Tornaegylet” választmányi tagja, Dr. Vetsey István, a „Nemzeti Tornaegylet” alelnöke, Zsinger Mihály a „Budapesti Tornaegylet” művezetője, Keresztessy Sándor tornatanár, Andor Tivadar a „Pozsonyi Tornaegylet” elnöke. A versenyek indítója Bokelberg Ernő a „Nemzeti Tornaegylet” művezetője és Nagy Sándor az „Aradi Tornaegylet” művezetője.
Versenyek:
Aradi tornaegyesület:
Alexics György, Bezerédi Bejczy László, Palfy Pál, Szilárd Győző.
Nemzeti tornaegyesület:
Balog Bódog, Réthy Menotti.
Resztjai tornaegyesület:
Müller Dávid.
Szabadkai tornaegyesület:
Krámer Károly, Matkovics Miklós, Vermes Lajos, Vermes Nándor, Weisz Berta.
6. Mintacsapatok szertornászása. Résztvevők a következő tornaegyletek: lovon, budapesti (budai): lovon rugósdeszkával.
A mintacsapatok bírái: az Aradi Tornaegyesület mintacsapatja: Jenny Antal, Oláh Miklós, dr. Vetsey István. Budapesti (budai): Kun Gyula, Szedlacek Lajos, Andor Tivadar.
7. Szabadgyakorlatok. Résztvevők a következő tornaegyletek: lovon, budapesti (budai): lovon rugósdeszkával.
A mintacsapatok bírái: az Aradi Tornaegyesület mintacsapatja: Jenny Antal, Oláh Miklós, dr. Vetsey István. Budapesti (budai): Kun Gyula, Szedlacek Lajos, Andor Tivadar.
8. Koszoruk felakasztása

Felhívás Arad szab. kir. város t. c. közönségéhez! A II. országos tornaünnepélyre az ország fővárosából és a vidék nagyobb városából számos idegen tornász érkezik körtünkbe, hogy a magyar tornázat érdekében sikra szállva annak dícsőségét szerezzék. Ezen ünnepély városunk ünnepe is; teljes tiszteléssel kérjük tehát polgártársainkat, hogy a városunk falai közé érkező vendég tornászokat Arad város rész-ményével meglátogassanak és ud-megszerezzék a fogadtatást az ünnepély ideje alatt a város szűk lakó-felvidsíteni sziveskedjenek. Kelt Aradon 1888. évi szept. hó 6-án. A rendezőbizottság.

A II. országos tornaünnepélyre jelen kezelt vidéki tornaegyletek következő sorrendben érkeznek szeptember 7-én d. u. 4

zeti lelkesedés vezette a színpadra. Eredeti irodalom nélkül, csak a külföldi, főképp a osztrák német színművek fordításán ten-gedve, legfőképp arra törekedtek, hogy ők is elő tudják hozni a darabokat adni úgy, mint a német színészek. Az első színészek sok viszontagságos küzdelem után szétszo-lottak, de az általuk elbirtelt mag nem veszett ki.
Hindy Árpád.

Visszaemlékezés Világosra.

Irta: Körösi Sándor.
V.
A városon kívül, egy sík téren, eze-rekre menő gyalog katonaság vola felállítva négyoszlopon.
E négyoszlop középsőbe vezettek bennün-keket. A középen asztalok voltak kirakva, melyek körül tollas kalapu tisztak sűrűtök-forogtak.
No itt — gondoltuk — röviden fognak velünk elbánni! — Jegyzőkönyvbe írják ne-veinket és tisztai rangunkat, azután itt ha-lomra állunk.
De hát nem éppen így lett. A mint a gyepen letelepedtünk, először is táborno-kaikat szedték össze. Kocsikra rakták s erős löveget mellé a várba vitték.
Majd felhívták azokat, kik előbb a csá-szerlegben tisztai minőségben szolgáltak, hogy álljanak fel és sorokoznak, azeket is hogy a tábornok elé, bevitték várba.
Végre felhívták azokat, kik éhesek, hogy álljanak fel és sorokoznak.
Nagy volt konkurrenszám. Magam is felálltam: de a földön láttam, hogy az asz-talok tiszték zászaloknál képeznek belő-ük ment az ótvágyam. Csendesen kiostom a székfőhöz és hatra mentem Remellay tá-bornokhoz, ki fel sem állott, hanem bocsá-ja mellett a gyepen berzsezték.
A székfőhöz felállított társaim mellett a földön terített asztalhoz, hanem a tábornok hol ma a sorozó katonai bizottság tag-juk. Besorozták valamennyit és a tábornok felé az első traportot utunkon a Olaszországba.

A besorozottak közül találkoztott olyan is, ki mindjárt megszokott és hozsánk hirt hozott.
Bar éhség, szindjamság, álmatlanság gyötört bennünket, mindamellett örültünk, hogy a lépes vacsorára be nem mentünk.
Mi fog velünk kunmaradtakkal történni, erre senki sem tudott választolni.
Reggel öt óra tájban elmentem a kato-naság zart sorai felé, megkísérlelendő, vajjon nem oszhatnak-e ki valahogy s nem vásárolhatnák-e valahol egy kis kenyert, sza-lonnát.
„Halt!” kiáltott rám egy fegyveres baka. Nem mentem tovább s visszafelé indultam.
Egy osztrák hadnagy utánam jött és megállást parancsolt. — Megálltam.
— On Budán a honvédekkel hadbíró volt, ugy-e? — kérde tőlem.
Ez csak egy magában nem akar felot-tem hadbíróvárszékét tartani — gondolám magamban, s nyugodtan feleltem:
— Igen, az voltam!
— Mit akart most tenni?
— Semmit egyebet uram, mint valahol egy kis harapni valóhoz jutni Sem tegnap, sem az éjjel nem ettünk semmit.
— Önök itt foglyok. Önöknek nem sza-bad a négyoszlopból kiismenniök. — De mivel ön velünk, mint Budán partortoztatott fogoly tisztékkal emberségesen bán, a tettét ha-zsokörömben meg akarom halálni. — Vár-jon itt egy kis ideig rám! — Ezzel tá-voztott.

Derek tiszt! — gondolám magamban. Emlékezem rá, hogy ő azon tiszték egyiké, kiket Budavár bevételkor elfogtak.
E fogoly tisztéket a kormány bevonulás-akor én Budáról Szegedre kísértem, hol az-tán a várban helyeztem őket el. — Haynau sorozta bevonulásakor a fogoly tiszték meg-szabadultak.
Nem sokára visszajött az én h-dua-gyom. — Zseucéiből pétkenyert, szárvast, kolbászt, szalonnát szedett ki, és egy nagy tálé pálinkát hozott ki köpenye alól.
A vak nem áról főbban szemé világa meganyerésének, mint én örültem az élelmi szerelők és pálinkának.
— Ugye, ugye, ugye, az első osztrák tiszt, ki

— Isten áldja meg! mondók. Ne fe-lelkedjék meg rólam.
Ezzel vissza ment zászalójához, én pe-dig a gyepen kiülő társaimhoz.
Utközben falatoztam és pálinkáztam — gondolvám magamban, hogy ha éhes társaimhoz visszamegyek, nem lesz erre időm. Mint az éhes farkasok, úgy rohantak rám, midőn az élelmi sz-reket nálam meglátták. Egy percz alatt elszedték azokat tőlem, s örült, ki egy darab kenyérhez jutott.
Dél felé orosz tiszték jöttek közénk, hogy tüllük emlékeket vásároljanak. A ki-nek pisztolya, tajt pipája, vagy egyéb ér-tékkel bíró ingóságja volt, megvásárolták drága pénzért.
Eljött a dél, de nekünk ebéd nélkül.
Délután három óra tájban, osztrák tisz-tek sorozására hivtak fel bennünket.
Mintán ez megtörtént, fegyveres kato-naság fedezete mellett elindultunk a városba.

Az utcán egy helyen oláh parasztok nagy számban csoportosultak össze. Lármáztak, „Kossuth-kutyáknak” ezimezték bennünket.
Eddig még csak tartható volt az álla-pot; de midőn a sárral, köve-vel dobálóva felénk ro-hantak, a katonaság szu-ronnyal nyomta őket vissza.
Majd egy ponton megálltak velünk, s három részre osztottak.
Egyik részt elvezették a kálviniista templomba; másikat a „fehér kereszt” ven-déglőbe; a harmadikat a zsinagógába.
Mi Remellayval a harmadik csoportba jutottunk.
A zsinagóga szék bejáratánál sokáig kellett állnunk.
Az ottom Remellaynak:
— Te nemzeti! Szokjünk meg.
— Te miképen?
— Csak vigyázz rám és jöjj utánuam.
A mellettünk állt Ludwíg ezredbeli baka köpenyét — hogy hogy nem nem tartozik ide — lebontottam.
A baka haragos „Jebbemti” káromá-sal elkezdte kezébe köpenyét tisztogatni, mi pedig a zsebéből sepen kibontottuk s hirtelen egy kis csikraszobába beugrottunk.

Itt időztünk, míg társainkat a zsinagó-gába be nem zárták és a katonaság el-nem vonult.
Beateledett. Mit tegyünk most? ez volt a kérdés.
Az est homályának védelme alatt elindultunk az utcákban és szállást kerestünk. Az épületeik falain falragaszok voltak megkúra figyelmünkét.
E falragaszokon arra figyelmeztettek a lakosok, hogy honvédeknek — főbe lövés-terbe alatt — szállást adni ne merészelje-nek. Aláírva: Haynau.
Szépen gygyunk. Ki az ottog ad nekünk most szállást?
Eközben észrevettünk egy kocsi-t. — Közlebb megyünk hozzá s felsmerték Remellay kocsiját. Legénye behajtott a gyepről, remélvén, hogy valahol megtalál-bennünket.
— Csak ha jts utánuuk csendesen — mondók a legénynek, — mi majd gyalog megyünk
Beértünk a színház-utczába, s nézelőd-ünk, hol kisérelhetünk meg szállást kérni. Egy háznál nyitott kaput láttunk; be-mertünk oda.
Egy izraelita polgártárs jött elénk, kérdvén, mit akarnak?
— Szállást kerestünk. — szözlünk mi.
— Ma időben szivesen adnék. — mondók a két nagy veszélyrel jár.
— Tudjuk. De mi a szállásért ezt a két lovas kocsi szivesen oda adnók.
— De traim! encem nagy haj érhet.
— Honvédeknek nem szabad szállást adni.
— Ne féljen! — feleltünk — maga-nyes embernek látszik. — Keritsen hely-ségünkön valahol polgári öltözetű egyen-ruhánkat levettjük, és senki sem gya tudni hogy honvédek voltunk.
— No hát, ha „Bezzák” a szobába mentünk.
Bemegyünk a kocsit a hávarra hajtá-tottuk, és szállásadónknak átadtuk.
Hasi gazdánk vacsoráról is gondosko-dott — Megvacsoráltunk, azután lele-küldtünk.
Reggel legerőse gondja volt, házi gas-tránk polgári öltözetű keríteni. Kerített is, és mi polgári ruhába felöltöztünk.
Azon törtük már most a fejünket, hogy utlevél nélküli miket mebuszunk ki Aradról? Tudakoztunk mindenféle, de csak azon

felvilágosítást nyertük, hogy a város egé-szen katonasággal van körülvéve, és utlevél nélküli senki ki nem mehet.
A város utcáin katonaság volt honvédekkel körülvéve, kiketől szor-felvilágosítást nyertük. Hay-nau tábori rendőrfőnökénél Majthényinél, ki a piszcon egy emeletes házában lakott, le-hetne utlevelet kérni.
Tanakodtunk, mit tegyünk? Végre el-határoztuk magunkat, hogy előbb valahol megbeszéljünk ezután Majthényit felkerese-ünk, és utlevelet kérünk.
Ugy lett. Ebed után 4 óra tájban fel-kerestük a tábori rendőrfőnököt.
Az emeleten levő földsz. bejáratunk s ott a Majthényi tőgyveres magyar nev alatt egy sovány kibővült arcú, keszes osztrák beamter állt elénk, nemzet nyelven kérdezvén mit akarnak?
Remellay állt elé, és szintén német nyelven felelde, hogy mi non kombatan-suk volnánk; szeretnénk haza menni s hogy ezt tessék, körünk utlevelet.
A rendőrfőnök Remellayt elé állt és kérde:
— Mi a neve.
— Remellay Gusztáv — felelde ő.
Ezzel a rendőrfőnök szement a fal-mellett levő asztalhoz; ottott egy nagy könyvet, abban keresgél.
Majd visszajött Remellayhoz, vállára ütve, ezt mondta:
— Sie sind ein hieser!
Nézetem ajtó felé, nem lenne-e túna-cosabb kényei és az utlevél keresései el-állani; ám még volt, mert a rendőrfő-nök még jött és kérde:
— Hat önök mi a neve?
— Körösi Sándor — feleltem én.
A Rendőrfőnök ismét a nagy könyv-ben lapozgatott s, azután — bocsám jött, mondók:
— Mivel ügyen személygyanúsított-gat li azazom?
Zseucéim nyitlam és kibővítam abból egy hadi utlevelet, melyet utam 1849 ul-lus hóban a szegedi táparancsnok ál-tott ki; ez a hadi utlevél ma is botokom-ban van. Adtam a rendőrfőnöknek.
A mint a rendőrfőnök meletta háli utlevelem, a korona úllküli tisztét — ápril 14-ike után ez volt házasnau

felvilágosítást nyertük, hogy a város egé-szen katonasággal van körülvéve, és utlevél nélküli senki ki nem mehet.
A város utcáin katonaság volt honvédekkel körülvéve, kiketől szor-felvilágosítást nyertük. Hay-nau tábori rendőrfőnökénél Majthényinél, ki a piszcon egy emeletes házában lakott, le-hetne utlevelet kérni.
Tanakodtunk, mit tegyünk? Végre el-határoztuk magunkat, hogy előbb valahol megbeszéljünk ezután Majthényit felkerese-ünk, és utlevelet kérünk.
Ugy lett. Ebed után 4 óra tájban fel-kerestük a tábori rendőrfőnököt.
Az emeleten levő földsz. bejáratunk s ott a Majthényi tőgyveres magyar nev alatt egy sovány kibővült arcú, keszes osztrák beamter állt elénk, nemzet nyelven kérdezvén mit akarnak?
Remellay állt elé, és szintén német nyelven felelde, hogy mi non kombatan-suk volnánk; szeretnénk haza menni s hogy ezt tessék, körünk utlevelet.
A rendőrfőnök Remellayt elé állt és kérde:
— Mi a neve.
— Remellay Gusztáv — felelde ő.
Ezzel a rendőrfőnök szement a fal-mellett levő asztalhoz; ottott egy nagy könyvet, abban keresgél.
Majd visszajött Remellayhoz, vállára ütve, ezt mondta:
— Sie sind ein hieser!
Nézetem ajtó felé, nem lenne-e túna-cosabb kényei és az utlevél keresései el-állani; ám még volt, mert a rendőrfő-nök még jött és kérde:
— Hat önök mi a neve?
— Körösi Sándor — feleltem én.
A Rendőrfőnök ismét a nagy könyv-ben lapozgatott s, azután — bocsám jött, mondók:
— Mivel ügyen személygyanúsított-gat li azazom?
Zseucéim nyitlam és kibővítam abból egy hadi utlevelet, melyet utam 1849 ul-lus hóban a szegedi táparancsnok ál-tott ki; ez a hadi utlevél ma is botokom-ban van. Adtam a rendőrfőnöknek.
A mint a rendőrfőnök meletta háli utlevelem, a korona úllküli tisztét — ápril 14-ike után ez volt házasnau

felvilágosítást nyertük, hogy a város egé-szen katonasággal van körülvéve, és utlevél nélküli senki ki nem mehet.
A város utcáin katonaság volt honvédekkel körülvéve, kiketől szor-felvilágosítást nyertük. Hay-nau tábori rendőrfőnökénél Majthényinél, ki a piszcon egy emeletes házában lakott, le-hetne utlevelet kérni.
Tanakodtunk, mit tegyünk? Végre el-határoztuk magunkat, hogy előbb valahol megbeszéljünk ezután Majthényit felkerese-ünk, és utlevelet kérünk.
Ugy lett. Ebed után 4 óra tájban fel-kerestük a tábori rendőrfőnököt.
Az emeleten levő földsz. bejáratunk s ott a Majthényi tőgyveres magyar nev alatt egy sovány kibővült arcú, keszes osztrák beamter állt elénk, nemzet nyelven kérdezvén mit akarnak?
Remellay állt elé, és szintén német nyelven felelde, hogy mi non kombatan-suk volnánk; szeretnénk haza menni s hogy ezt tessék, körünk utlevelet.
A rendőrfőnök Remellayt elé állt és kérde:
— Mi a neve.
— Remellay Gusztáv — felelde ő.
Ezzel a rendőrfőnök szement a fal-mellett levő asztalhoz; ottott egy nagy könyvet, abban keresgél.
Majd visszajött Remellayhoz, vállára ütve, ezt mondta:
— Sie sind ein hieser!
Nézetem ajtó felé, nem lenne-e túna-cosabb kényei és az utlevél keresései el-állani; ám még volt, mert a rendőrfő-nök még jött és kérde:
— Hat önök mi a neve?
— Körösi Sándor — feleltem én.
A Rendőrfőnök ismét a nagy könyv-ben lapozgatott s, azután — bocsám jött, mondók:
— Mivel ügyen személygyanúsított-gat li azazom?
Zseucéim nyitlam és kibővítam abból egy hadi utlevelet, melyet utam 1849 ul-lus hóban a szegedi táparancsnok ál-tott ki; ez a hadi utlevél ma is botokom-ban van. Adtam a rendőrfőnöknek.
A mint a rendőrfőnök meletta háli utlevelem, a korona úllküli tisztét — ápril 14-ike után ez volt házasnau

felvilágosítást nyertük, hogy a város egé-szen katonasággal van körülvéve, és utlevél nélküli senki ki nem mehet.
A város utcáin katonaság volt honvédekkel körülvéve, kiketől szor-felvilágosítást nyertük. Hay-nau tábori rendőrfőnökénél Majthényinél, ki a piszcon egy emeletes házában lakott, le-hetne utlevelet kérni.
Tanakodtunk, mit tegyünk? Végre el-határoztuk magunkat, hogy előbb valahol megbeszéljünk ezután Majthényit felkerese-ünk, és utlevelet kérünk.
Ugy lett. Ebed után 4 óra tájban fel-kerestük a tábori rendőrfőnököt.
Az emeleten levő földsz. bejáratunk s ott a Majthényi tőgyveres magyar nev alatt egy sovány kibővült arcú, keszes osztrák beamter állt elénk, nemzet nyelven kérdezvén mit akarnak?
Remellay állt elé, és szintén német nyelven felelde, hogy mi non kombatan-suk volnánk; szeretnénk haza menni s hogy ezt tessék, körünk utlevelet.
A rendőrfőnök Remellayt elé állt és kérde:
— Mi a neve.
— Remellay Gusztáv — felelde ő.
Ezzel a rendőrfőnök szement a fal-mellett levő asztalhoz; ottott egy nagy könyvet, abban keresgél.
Majd visszajött Remellayhoz, vállára ütve, ezt mondta:
— Sie sind ein hieser!
Nézetem ajtó felé, nem lenne-e túna-cosabb kényei és az utlevél keresései el-állani; ám még volt, mert a rendőrfő-nök még jött és kérde:
— Hat önök mi a neve?
— Körösi Sándor — feleltem én.
A Rendőrfőnök ismét a nagy könyv-ben lapozgatott s, azután — bocsám jött, mondók:
— Mivel ügyen személygyanús

